INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DUM 05 téma: Základy obsluha Gimp

ze sady:	**02**	**tematický okruh sady:**	**Bitmapová grafika**
ze šablony:	09 Počítačová grafika	**určeno pro:**	2. ročník
vzdělávací obor:	18-20-M/01 Informační technologie - Aplikace osobních počítačů		
vzdělávací oblast:	odborné vzdělávání		
číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0066		
anotace:	DUM seznamuje inovujícím způsobem s prostředím Gimpu.		
metodika:	viz metodický list VY_32_INOVACE_09205ml.pdf		
datum tvorby:	17.2.2013		

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek. Materiál je publikován pod licencí Creative Commons

Zdroje:

Archiv autora

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek. Materiál je publikován pod licencí Creative Commons

Základní obsluha programu GIMP

Stažení a instalace programu:

Jako volně šířitelný software, který spadá do licence GPL je dostupný pod na celé řadě webů. Domovská internetová stránka je www.gimp.org, jinak je dostupný např. na www.slunecnice.cz nebo www.stahuj.cz nebo www.instaluj.cz. Instalace pro Windows je dnes čistě intuitivní a provádí se pomocí průvodce. Starší verze Gimpu vyžadovaly pro OS Windows samostatnou instalaci knihoven gtk, nyní jsou knihovny již součástí instalace.
Po instalaci prostředí GIMP je nutné ve většině verzí doinstalovat soubory nápovědy. Ověření nainstalované nápovědy je velice primitivní. V základním okně GIMPu vybereme z nabídky příkazů příkaz Nápověda a položku Nápověda z otevřené kontextového menu. Další možností je stisk funkční klávesy F1. V opačném případě bude nápověda k dispozice pouze online.

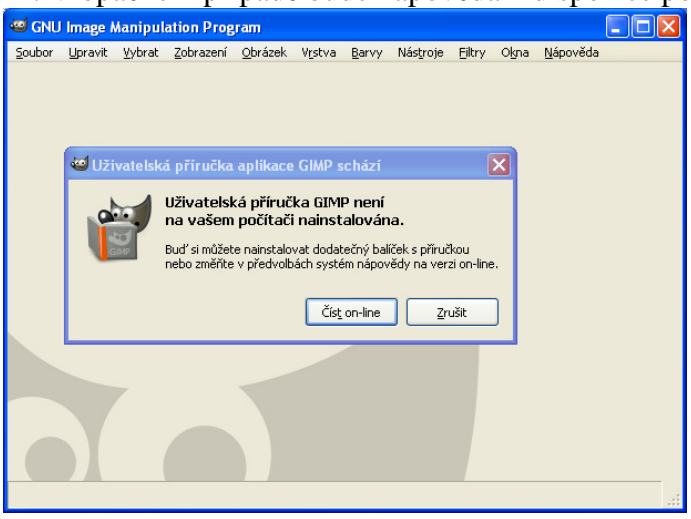

Při stažení souborů nápovědy pro Windows je důležité stáhnout soubory nápovědy odpovídající verzi Gimpu, kterou máme v počítači nainstalovanou. Druhý bod pro instalaci souborů nápovědy je nainstalovat do stejného adresáře (složky), kde je nainstalován Gimp. Jejich instalace je opět intuitivní, provádí se stejně jako instalace Gimpu pomocí instalačního průvodce.
Pro Gimp existuje celá řada doplňků tzv. pluginů. Lze doinstalovat například doplněk pro práci se soubory RAW, či pro práci s barevným modelem CMYk a mnoho dalších. Bohužel ne všechny doplňky fungují se všemi verzemi GIMPu.

Základy obsluhy GIMPu

Gimp se trochu netypicky skládá ze třech plovoucích oken:

Vlastního okna

- Otvírají se v něm jednotlivé upravované fotografie.
- Každá další fotografie se otevře v novém okně
- Ve spodní části okna se dle označení Windows se nachází stavový řádek , kde se zobrazují souřadnice x / y, na kterých se nacházíme z kurzorem myši v obrázku. Dále se zde zobrazuje jednoduchá nápověda ke zvoleným funkcím.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Material je publikován pod licencí Creative Commons

- **Vlastní okno obsahuje následující nabídku příkazů:**
  - **Soubor**
    - vytvoří nový obrázek (umožňuje nadefinovat jeho parametry)

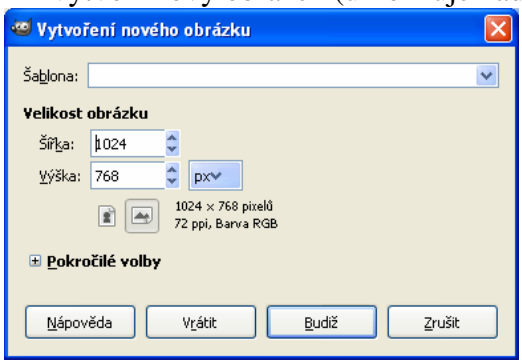

    - otevře existující uložený obrázek
    - otevře existující obrázek jako vrstvu do upravovaného
    - uloží obrázek
    - umožňuje exportovat obrázek do dalších formátů
    - tiskne obrázek a možnost jeho konfigurace
    - zavře obrázek
    - ukončí Gimp

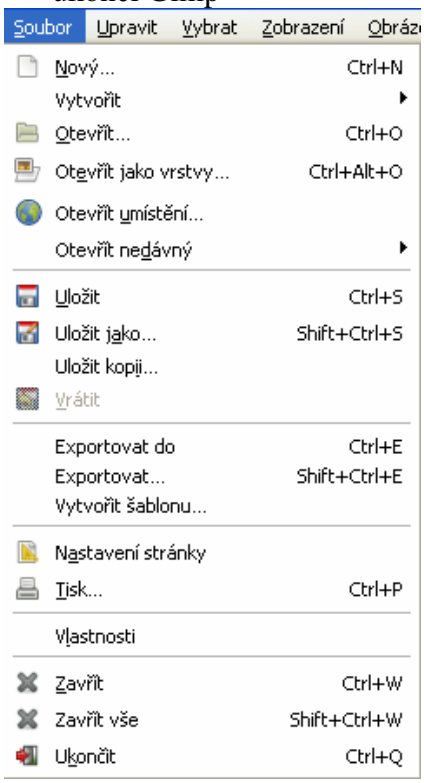

  - **Upravit**
    - vrací nebo znovu provede poslední operaci
    - zeslabuje krytí některých režimů
    - kopíruje
    - vkládá

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Material je publikován pod licencí Creative Commons

- vyplňuje barvou, vzorkem
- vykresluje
- nastavujeme chování programu, klávesové zkratky

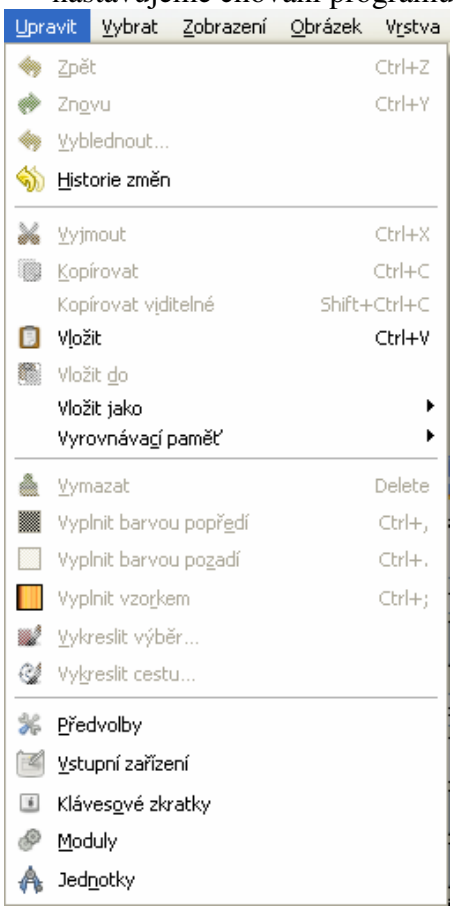

- **Vybrat**
  - výběry
  - modifikace výběrů

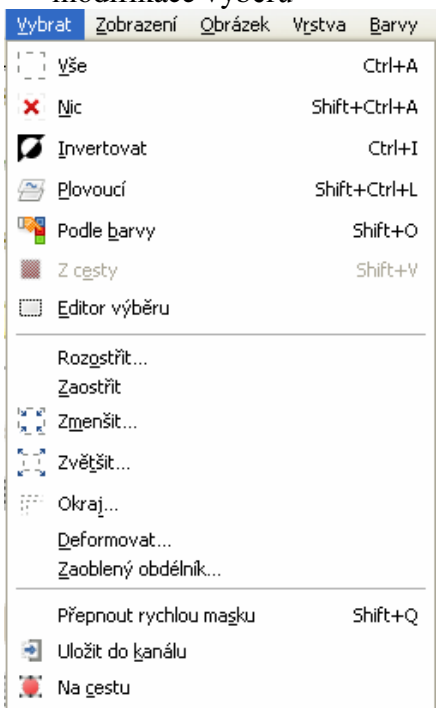

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Materiál je publikován pod licencí Creative Commons

- **Zobrazení**
  - umožňuje zobrazovat různé režimy zobrazení
  - k dispozici jsou různé režimy práce

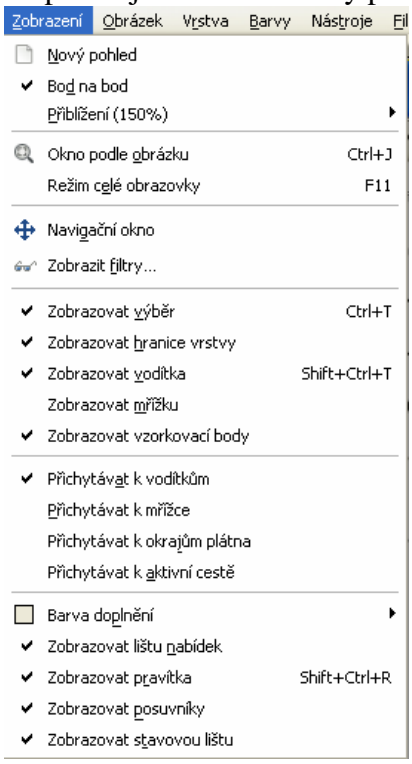

- **Obrázek**
  - převod obrázku do jiného barevného prostoru
  - transformuje obrázek např. rotace
  - změna velikosti obrázku nebo rozlišení
  - ořez obrázku
  - slučování vrstev
  - vodítka
  - vlastnosti obrázku.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Material je publikován pod licencí Creative Commons

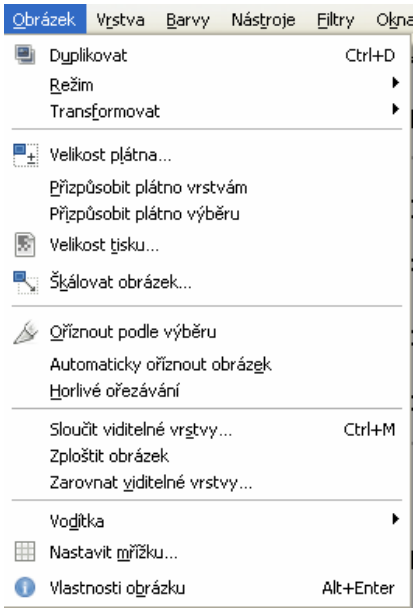

- **Vrstva**
  - přidání, duplikace,ukotvení, sloučení vrstev
  - práce s maskou
  - průhlednost, rotace, změna velikosti vrstvy

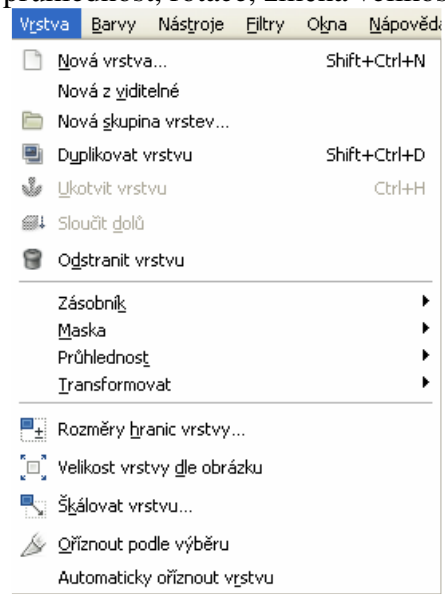

- **Barvy**
  - práce s barvami
  - vyvážení barev
  - změna barevného odstínu nebo sytosti
  - obarvení obrázku
  - úprava jasu a kontrastu
  - práh
  - korekce histogramu (úrovně, křivky)
  - posterizace,odbarvení, inverze barev v obrázku

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Material je publikován pod licencí Creative Commons

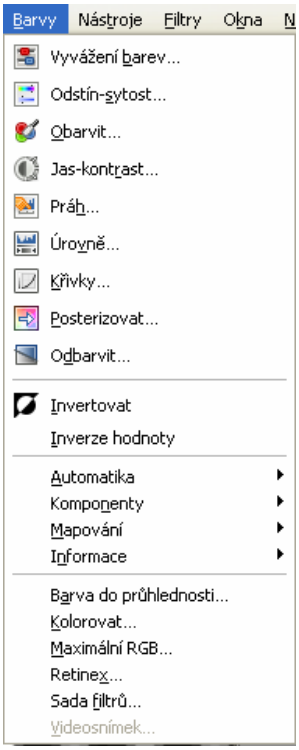

- **Nástroje**
  - jedná se o stejnou nabídku nástrojů jako v panelu nástrojů

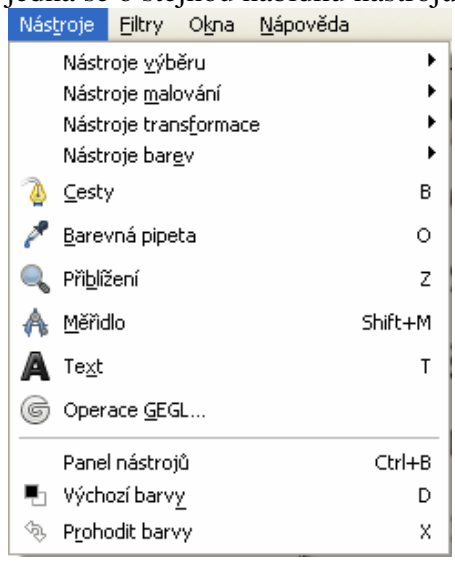

- **Filtry**
  - vytváří na obrázku speciální efekty
  - dělí se podle užití na rozostření, vylepšení, zkreslení, světlo a stín, šum, detekce hran, obecné, kombinace, umění, dekor, mapa,vykreslení, www, animace, alfa do loga, skript-fu (speciální otevřené skripty)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Material je publikován pod licencí Creative Commons

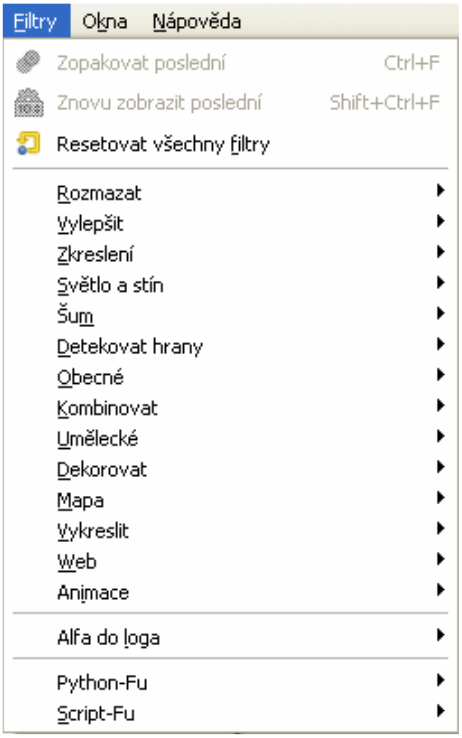

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Materiál je publikován pod licencí Creative Commons

- **Okna**
  - úprava vlastností u zobrazovaných oken a ikon.

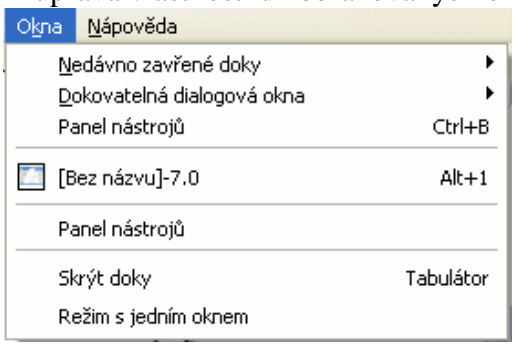

Části programu okna, panely, karty lze libovolně přesouvat a měnit jejich rozmístění. Změnu je nutné uložit pomocí menu Upravit a položky Předvolby. Od verze 2.8 lze jednoduše okna jednoduše zamknout okna do jednoho pomocí menu Okna a položky Režim s jedním oknem.

- **Nápověda**
  - nápověda gimpu
  - kontextová nápověda
  - tip dne
  - informace o verzi programu
  - prohlížeč procedur a zásuvných modulů
  - Gimp on-line - odkazy na nápovědy a pomoc

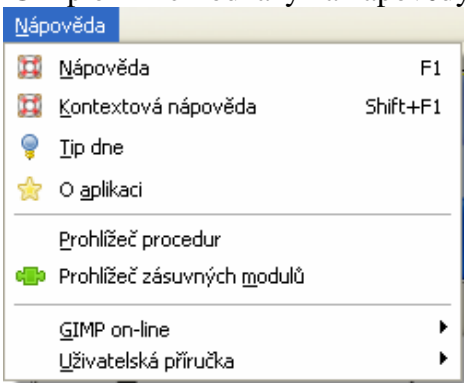

Panel nástrojů

- Obsahuje základní sadu nástrojů.
- V dolní části okna se zobrazuje nabídka, která umožňuje konfiguraci jednotlivých nástrojů.
- Konkrétními nástroji se budeme postupně zabývat
- Ve střední části se nastavuje barva popředí/pozadí.
  - Slouží k nastavení barev do popředí a pozadí a jejich vzájemné přepínání.
  - Lze v jiné funkci vzít volbu černá / bílá = absolutní průhlednost / neprůhlednost. Podle stupnice šedé barvy je pak určena míra průhlednosti.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Materiál je publikován pod licencí Creative Commons

- **Otevření zavřeného okna panelu nástrojů:**
  - Menu příkazů ve vlastním okně Gimpu.
  - Vybereme Okna.
  - Z kontextové nabídky vybereme Panel nástrojů.

- **Otevření zavřeného okna volby nástrojů (nastavení jednotlivých nástrojů):**
  - Menu příkazů ve vlastním okně Gimpu.
  - Vybereme Okna.
  - Z kontextové nabídky vybereme Dokovatelná dialogová okna.
  - Z další kontextové nabídky vybereme Volby nástrojů.

Okna vrstvy, kanály, cesty a stopy.

- Jedná se okno s dalšími pokročilými nástroji.
- Lze konfigurovat jednotlivé vrstvy obrázku, jejich počet a vlastnosti, kanály a cesty.
- V okně vrstev jsou zobrazeny miniaturizované náhledy vrstev. Nastavuje se zde aktivní vrstva.
- U vrstev lze konfigurovat tzv. režim respektive způsob jakým se vrstvy budou prolínat.
- Pod oknem s miniaturami vrstev je panel pro duplikaci, vytváření, smazání a změny pořadí vrstev.

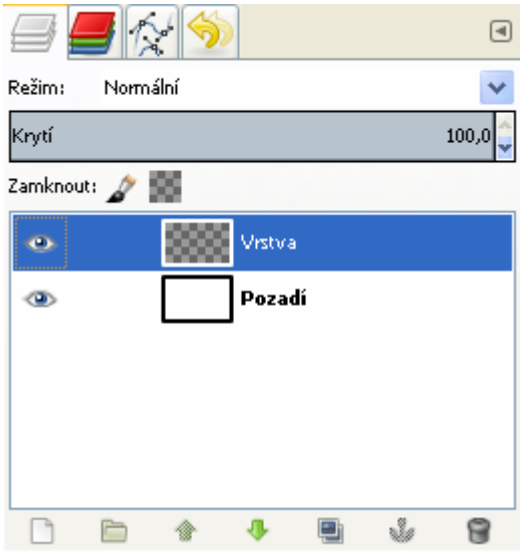

- V druhá záložce se nachází okno kanály. Práci s nimi si ukážeme později na konkrétních případech.
- S oknem cesty a co to vlastně cesty jsou si opět ukážeme později.
- Velice důležitá je čtvrtá záložka historie změn, která umožňuje se vrátit zpětně k téměř jakémukoliv kroku, který byl při úpravě fotografie proveden.
- Jak již bylo zmíněno ve všeobecném úvodu tedy v předešlém DUMu počet kroků zpět je omezen pouze dostupnou pamětí v počítači.
- Dochází-li nám volná paměť klikneme na tlačítko štětce a dojde ke zrušení historie změn, přičemž bude vypsáno kolik paměti tím získáme.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Material je publikován pod licencí Creative Commons

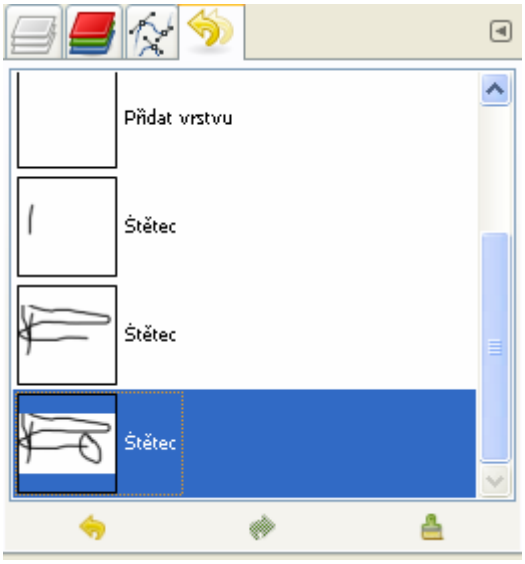

Otevření okna:

- Menu příkazů ve vlastním okně Gimpu.
- Vybereme Nedávno zavřené doky a zvolíme příslušné okno.
- Nebo lze vybrat Dokovatelná dialogová okna a v nabídce oken vybereme okno s nástroji, které potřebujeme.

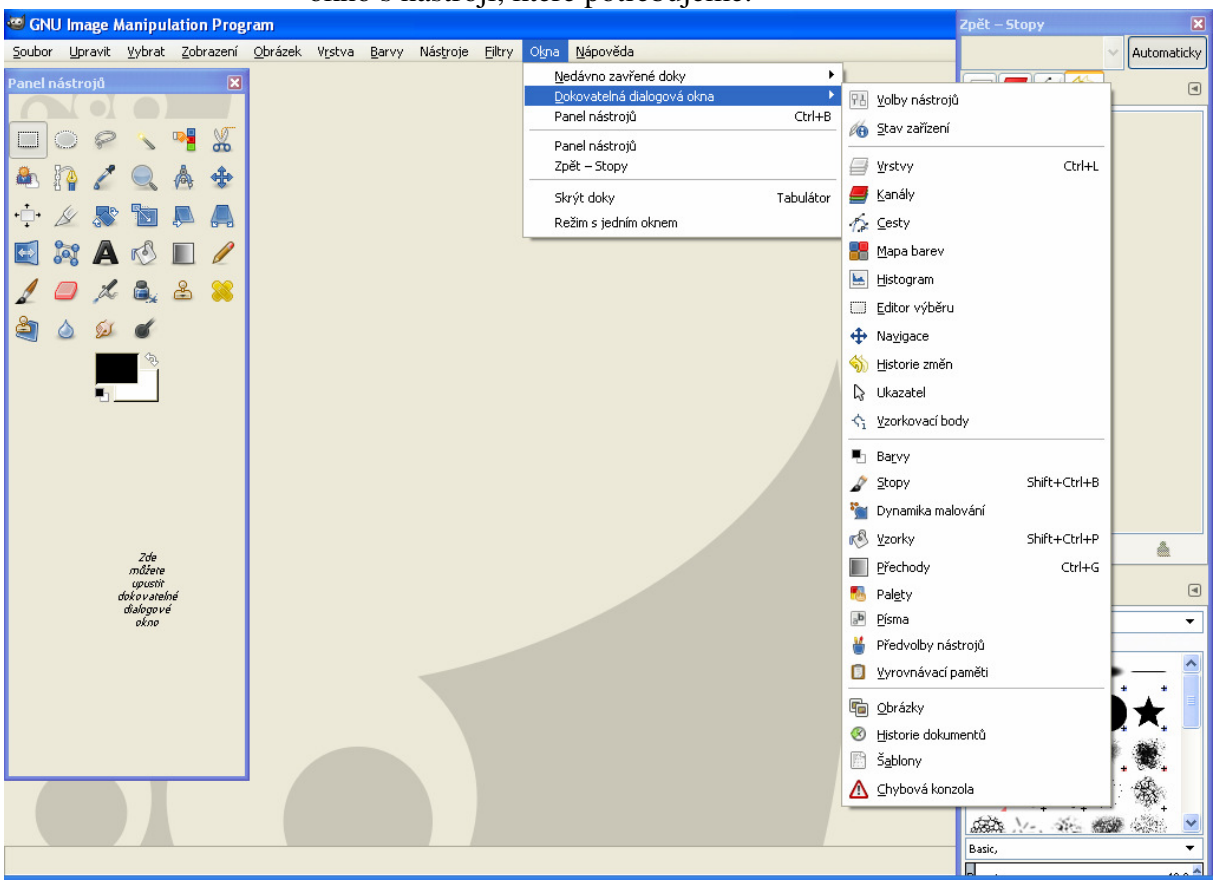

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Daniel Velek Material je publikován pod licencí Creative Commons